

Звезден, Слънчев и Лунен демонстратори

Rosa M. Ros, Francis Berthomieu

*International Astronomical Union
Technical University of Catalonia, Spain
CLEA, France*

Цели

- Разберете видимите движения на звездите, гледани от различни географски ширини
- Разберете видимите движения на Слънцето, гледани от различни географски ширини
- Разберете движението и формите на Луната, както се вижда от различни географски ширини

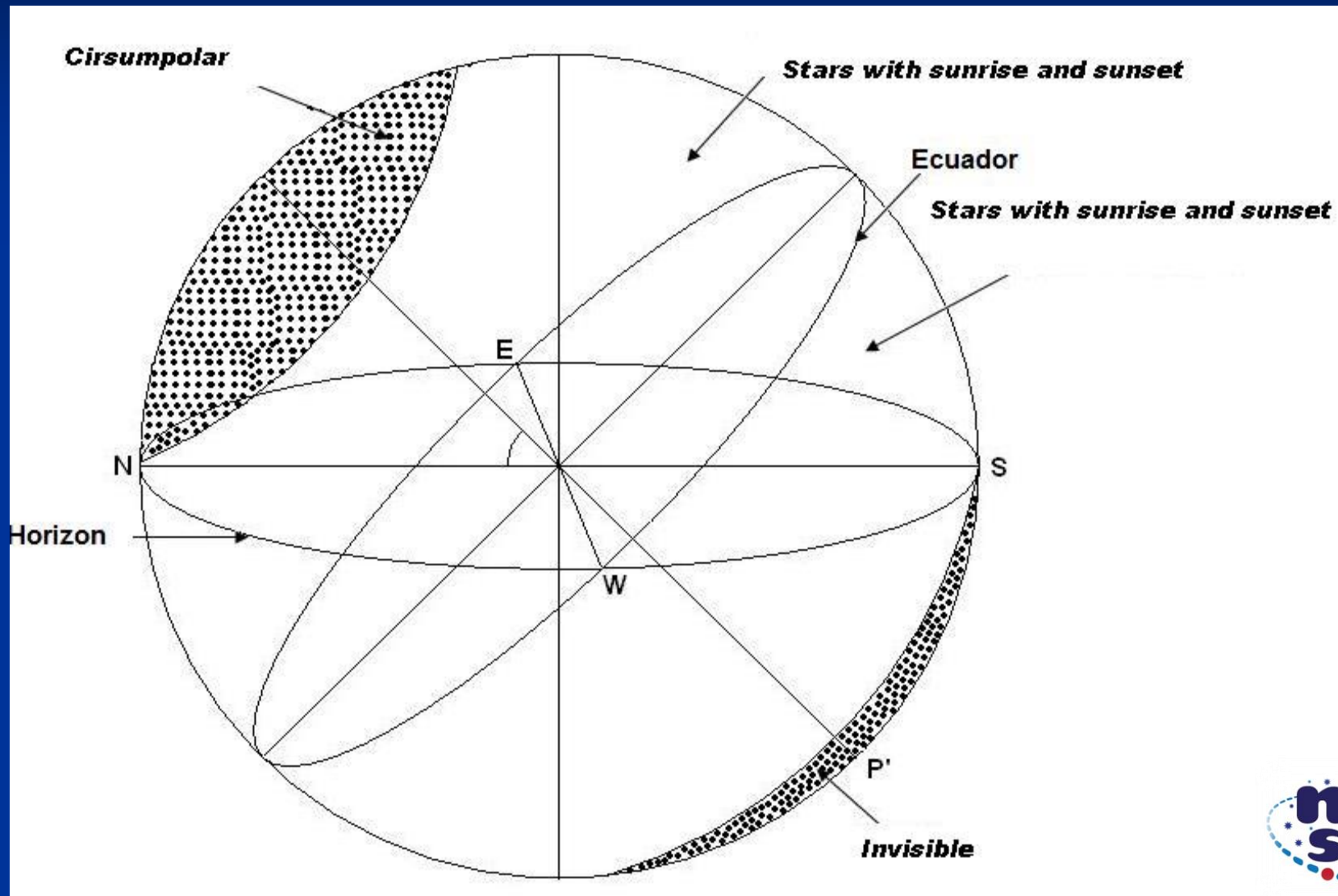

Дейност 1: Звезден демонстратор за показване:

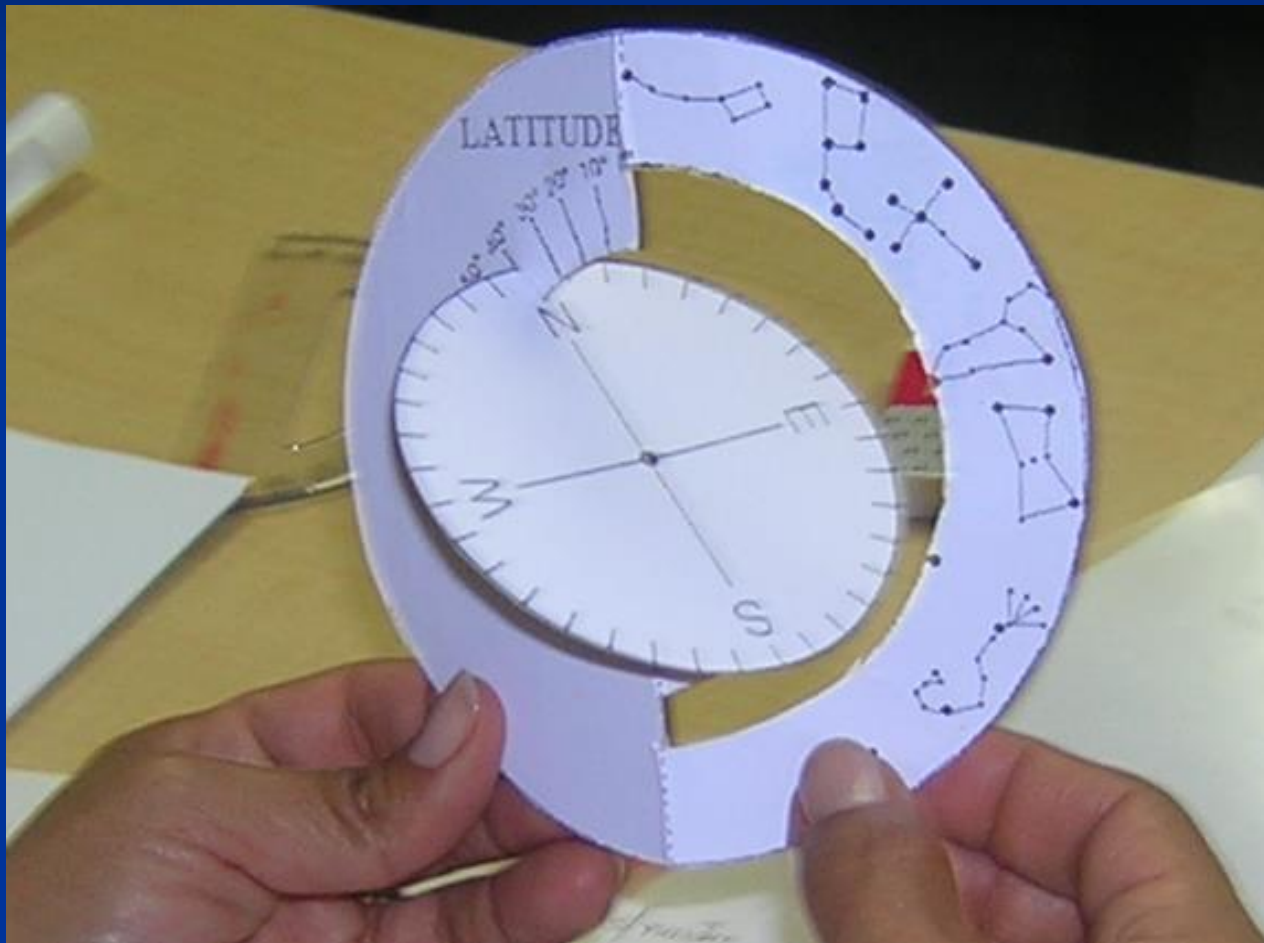
- Пътеките на звездите в небето
- Околополюсни звезди, звезди, които изгряват и залязват, и звезди, които не изгряват или залязват
- Пътувайте навсякъде, ако знаете географската ширина (Можете да създадете симулатор за всяко местоположение)

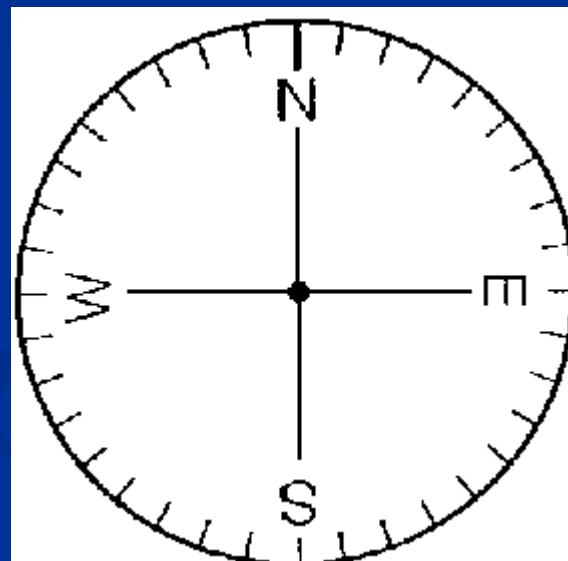
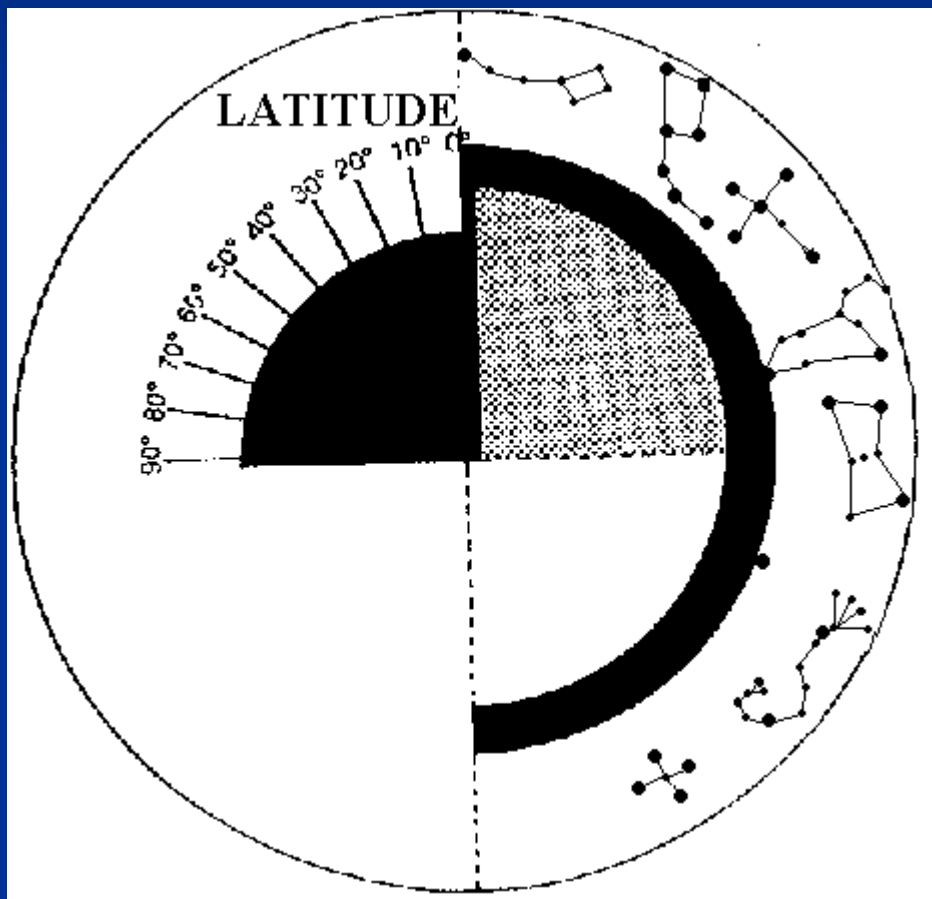
Околополюсни / звезди, които изгряват и залязват / звезди, които не изгряват или залязват

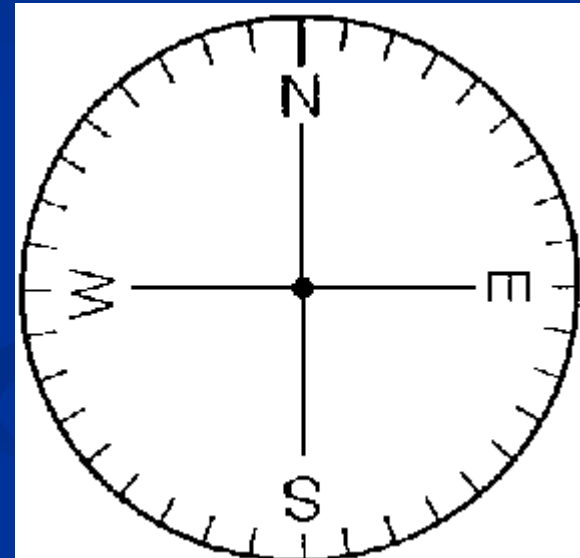
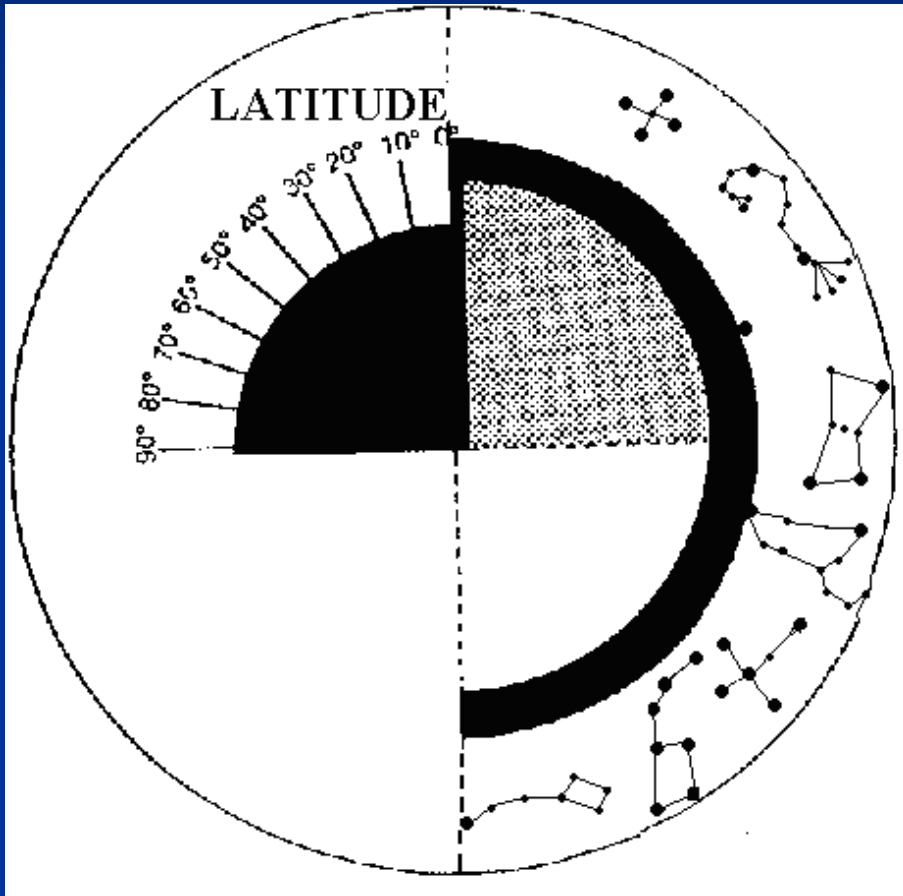
Звезден демонстратор

Звезден демонстратор за Северното полукълбо

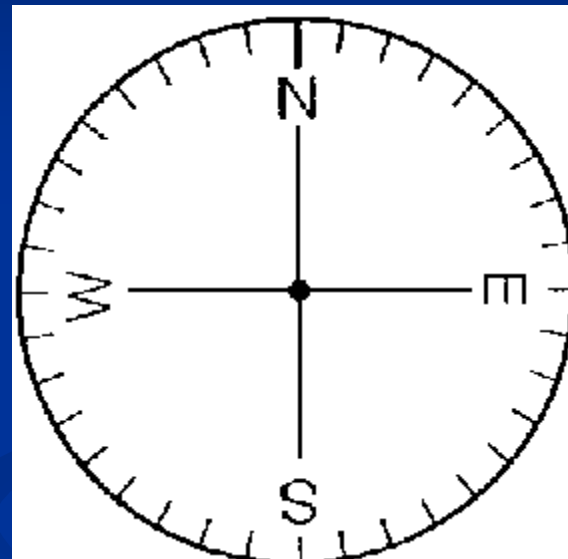
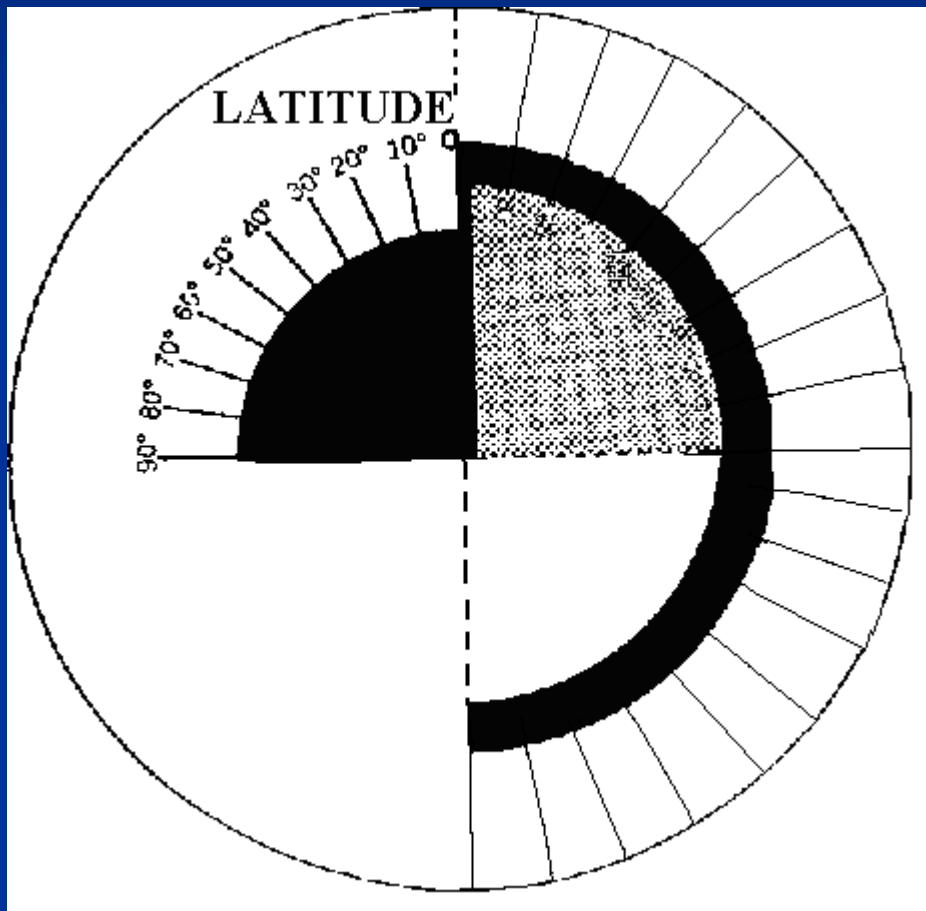

Звезден демонстратор за Южното полукълбо

Бланка звезден демонстратор

(добавете желаните съзвездия)

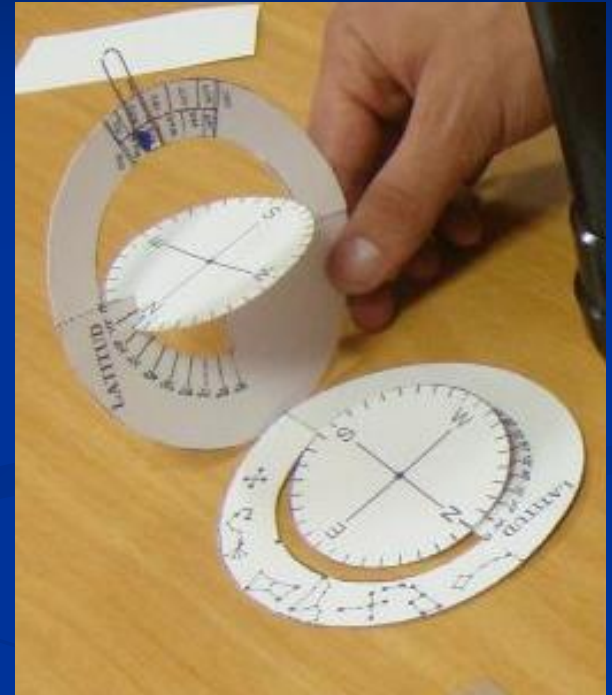

- Пролет
- Лято
- Есен
- Зима
- или всеки месец

Изводи

- Обясненията, дадени за конструирането, зависят от вашето местоположение: Северното полукълбо
- *Южно полукълбо*

Инструкции за конструиране - Стъпка 1

- Направете фотокопие върху твърда хартия или картон. Изрежете и двете части (голямото и малкото) по непрекъснатите линии
- Премахнете черните зони. Сгънете основната част по правата пунктирна линия

Инструкции за конструиране - Стъпка 2

- Изрежете малък прорез над „N“ (северното полукълбо) в хоризонталния диск *или* „S“ (южното полукълбо) в хоризонталния диск
- Залепете североизточния квадрант (северното полукълбо) на хоризонталния диск върху сивия квадрант на основната част. Точката „W“ трябва да съвпада с географска ширина 90° *или югозападния квадрант (южното полукълбо) на хоризонталния диск върху сивия квадрант на основното парче. Точката „E“ трябва да съвпада с географска ширина 90° .*

Опитайте се да бъдете внимателни при тази операция, защото точността на модела зависи от правилното подравняване на двете части.

Инструкции за конструиране - Стъпка 3

- Поставете разреза „N“ (Северно полукълбо) в квадранта над градусите на географска ширина *или* *разрезът „S“ (южно полукълбо) в квадранта над градусите на географска ширина*
- Дръжте хоризонталния диск перпендикулярно на диска за градусни ширини
- Започнете да използвате, като го настроите за всяка желана географска ширина...

Наклоните на звездните пътища

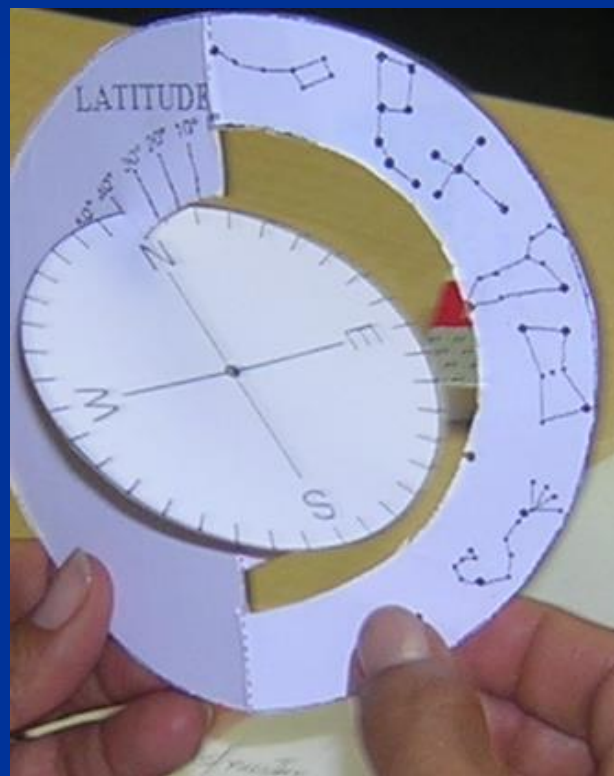
Lat 70°
Enontekiö
Finland

Lat 41°
Montseny
Spain

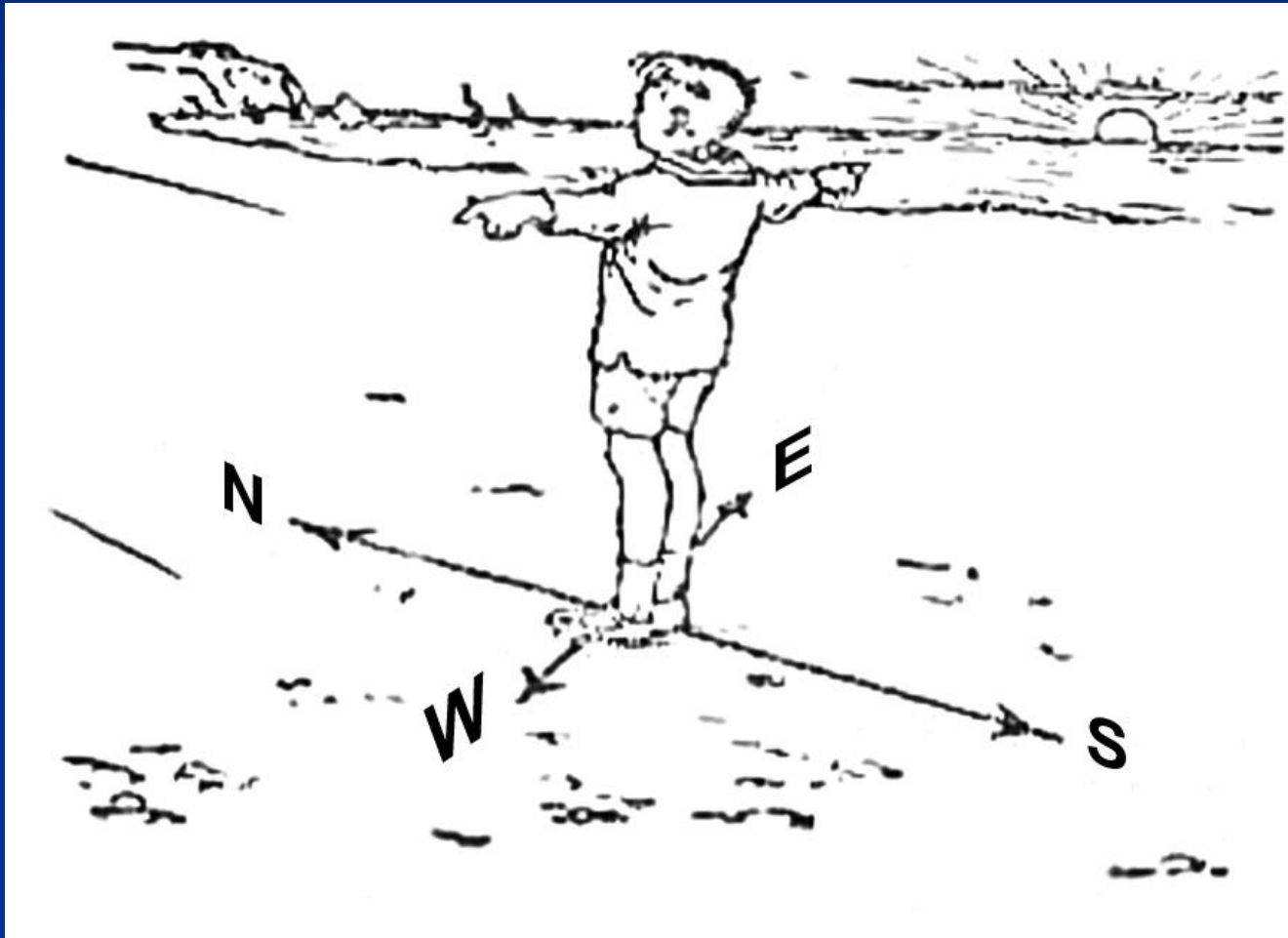
Lat 23°
Matehuala
Mexico

Къде е изгрева ?

Правилна ли е тази снимка?

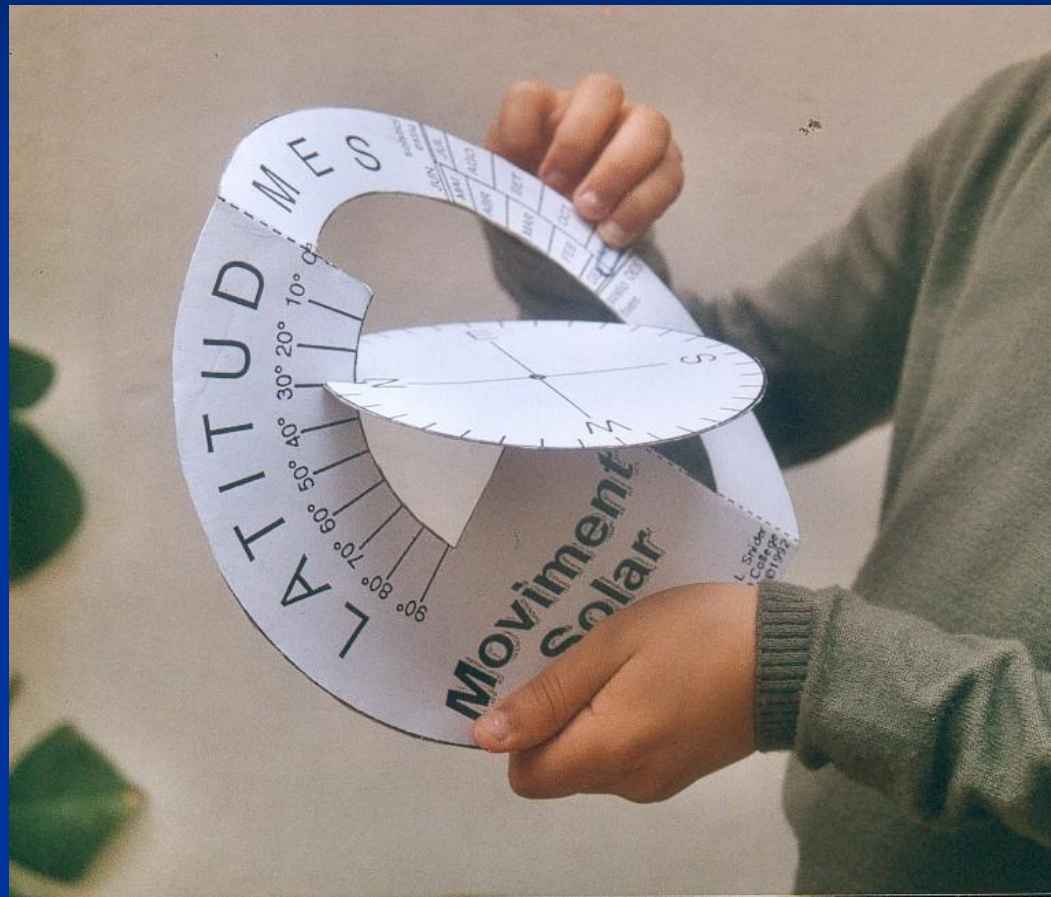

Изгревът винаги е на изток, а
залезът винаги е на запад. Дали
това е правилно?

...с друг демонстратор

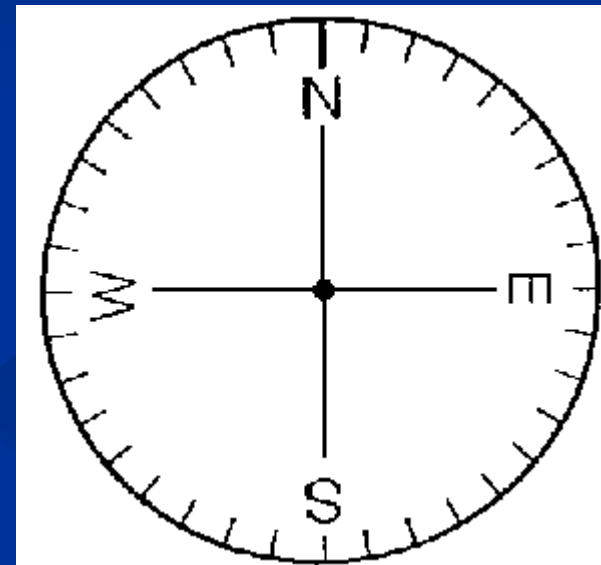
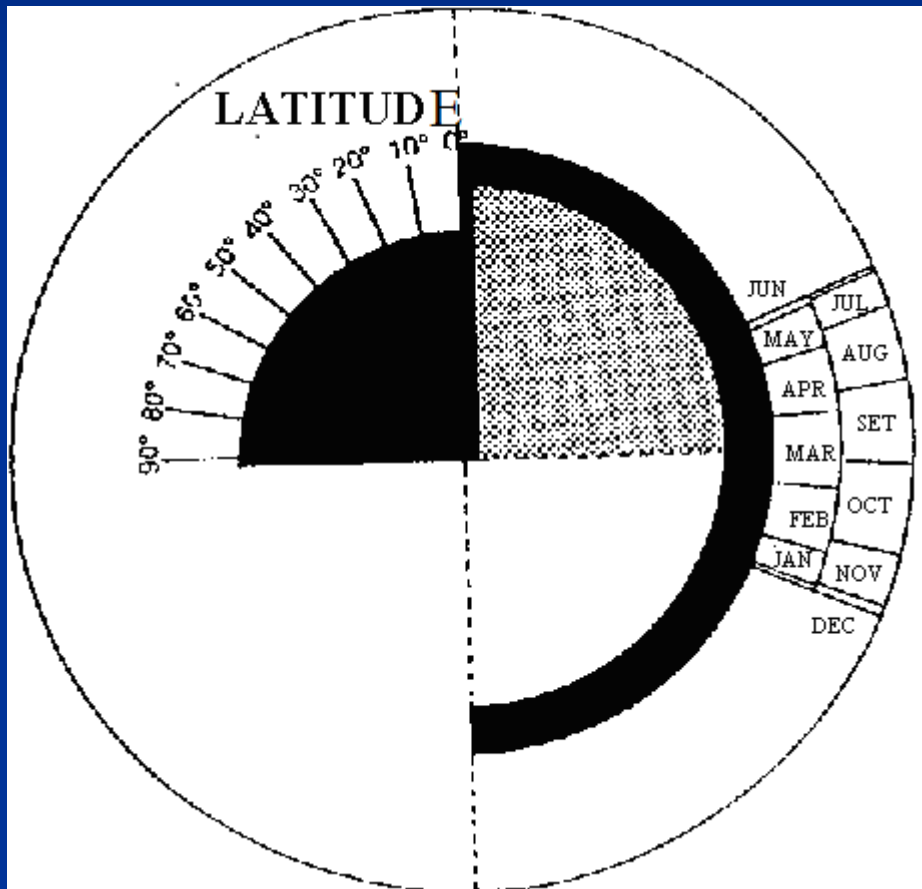

Дейност 2: Слънчев демонстратор за показване:

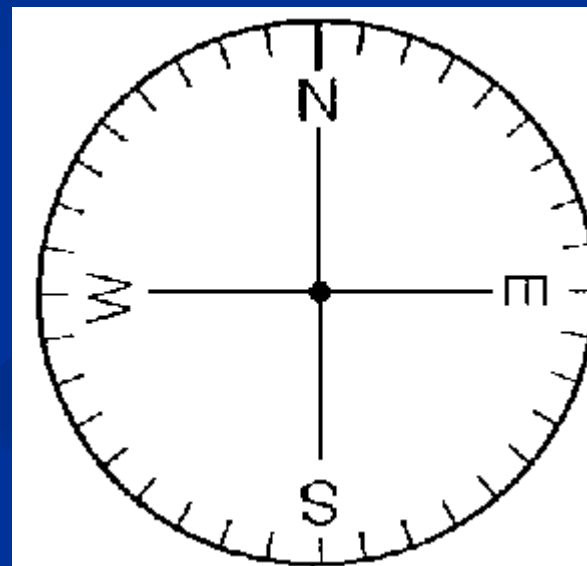
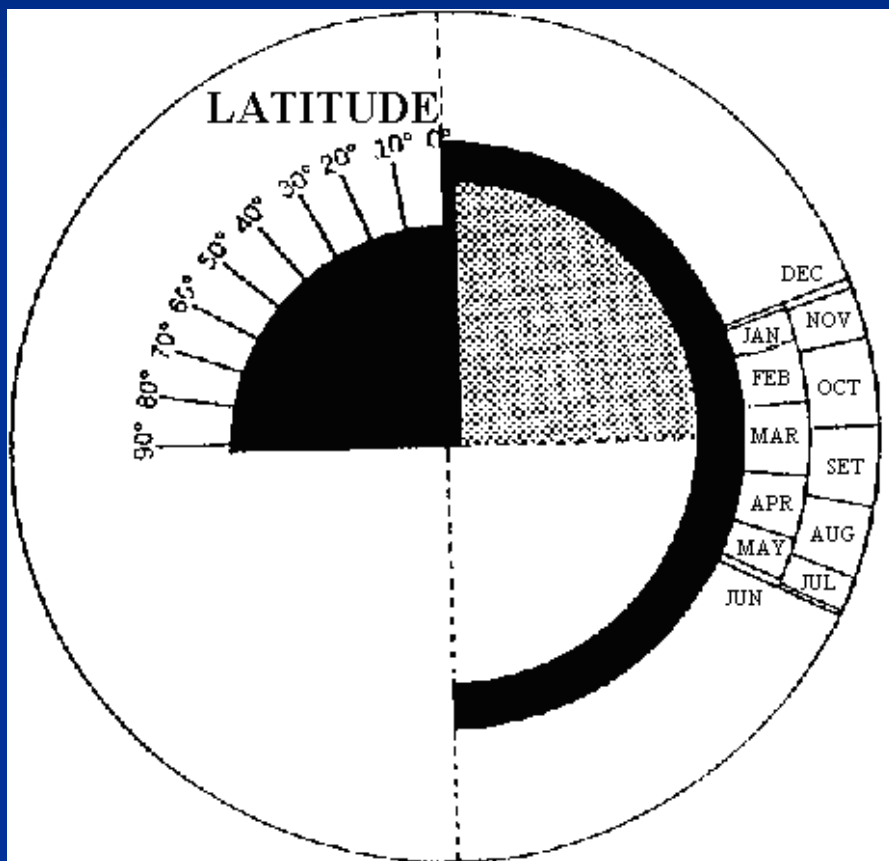
- Дневна слънчева пътека
- Годишното движение на Слънцето
- Изучаване на изгревите и залезите
- Среднощно слънце
- Пътувайте навсякъде, ако знаете географската ширина

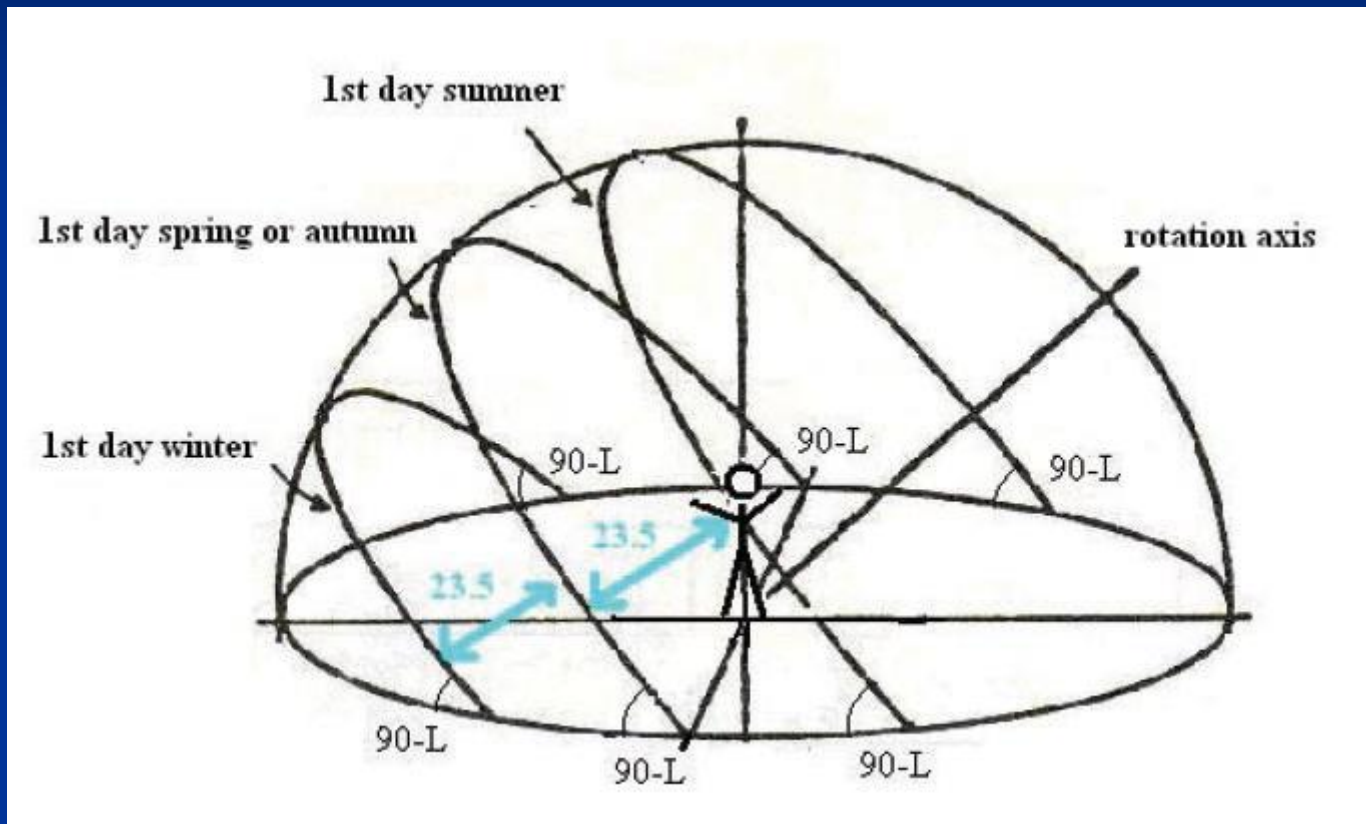
Слънчев демонстратор - Северно полукълбо

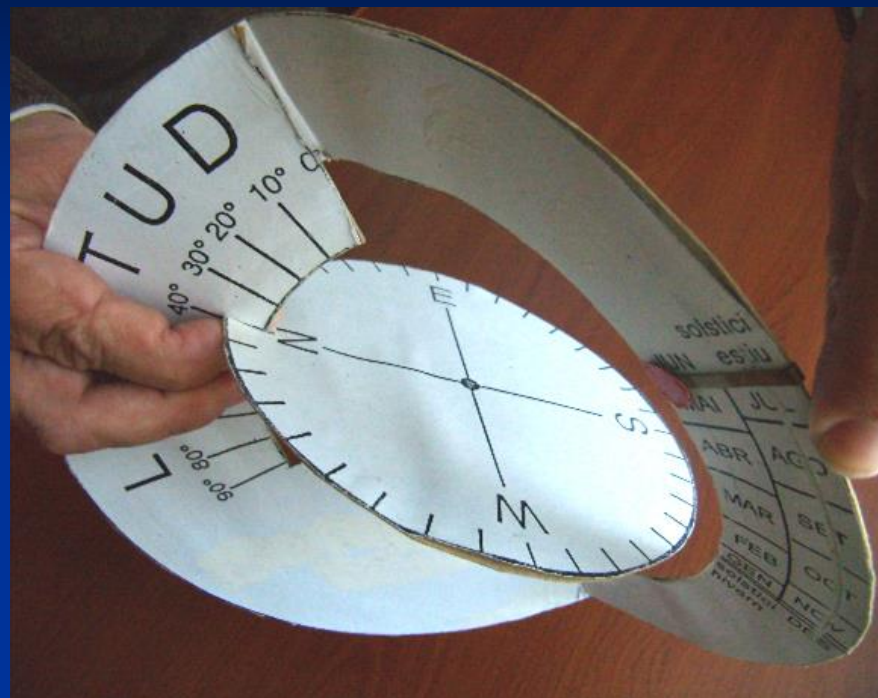
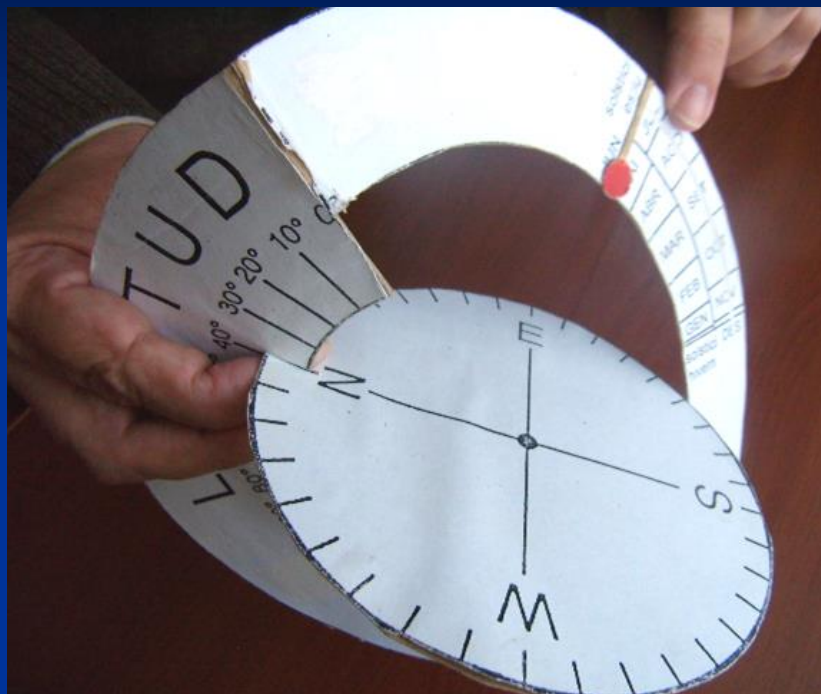
Слънчев демонстратор - Южно полукълбо

Пътя на Слънцето

ПЪТЯ НА СЛЪНЦЕТО

- Поставете "N" (север) на правилната географска ширина
- Поставете маркера на желаната дата
- Преместете „ръка“ на датата, за да покажете пътя на Слънцето през деня
- Обърнете внимание на позициите на изгрев и залез

Наклон на ПЪТЯ НА СЛЪНЦЕТО

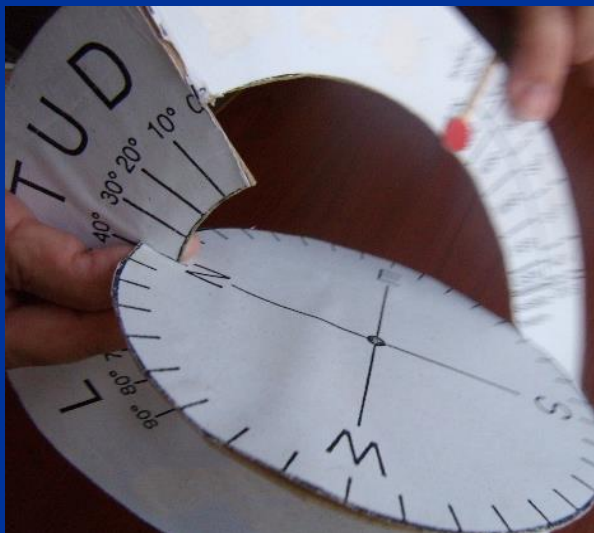
Lat 70°
Enontekiö
Finland

Lat 40°
Gandía
Spain

Lat 5°
Ladrilleros
Colombia

Височина на слънчевият път

Лято и зима в Норвегия

Изгреви и залези на различни места

ЗИМА

ЗИМА
есен

ЛЯТО

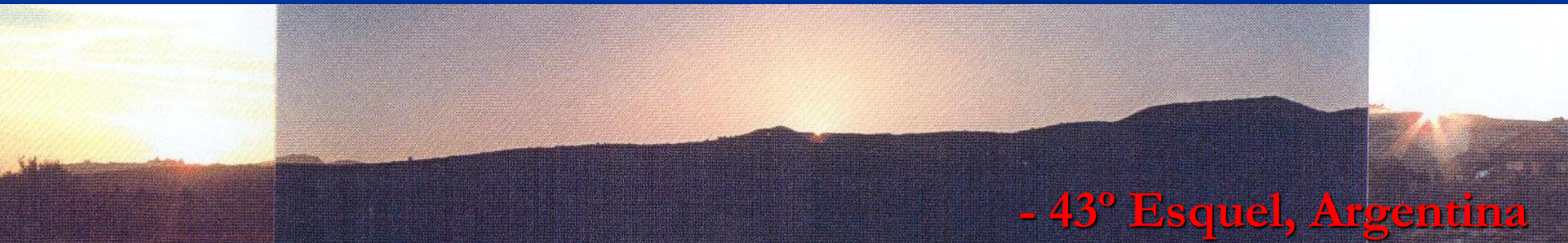
Изгреви и залези на различни места

2° Popayán, Colombia

- 19° La Paz, Bolivia

- 43° Esquel, Argentina

ЗИМА

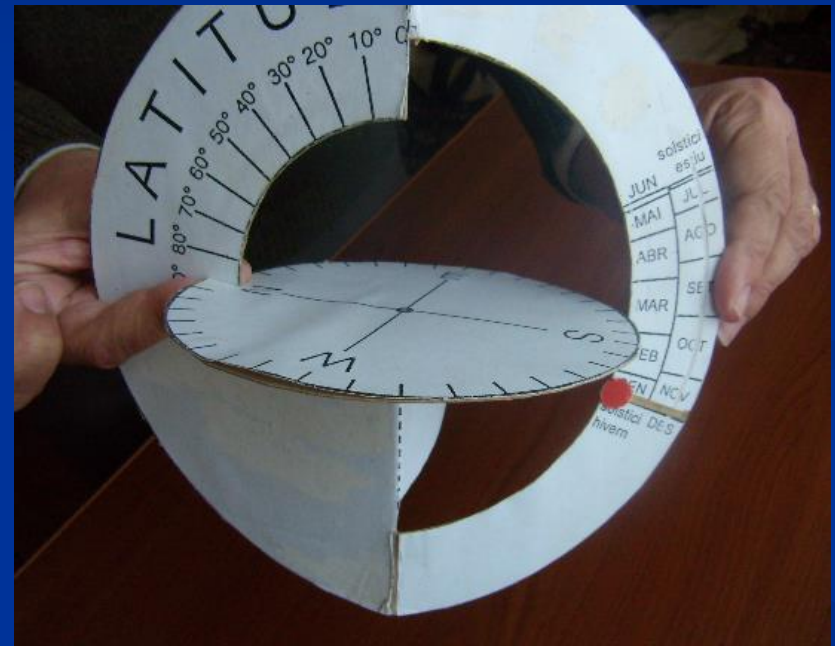
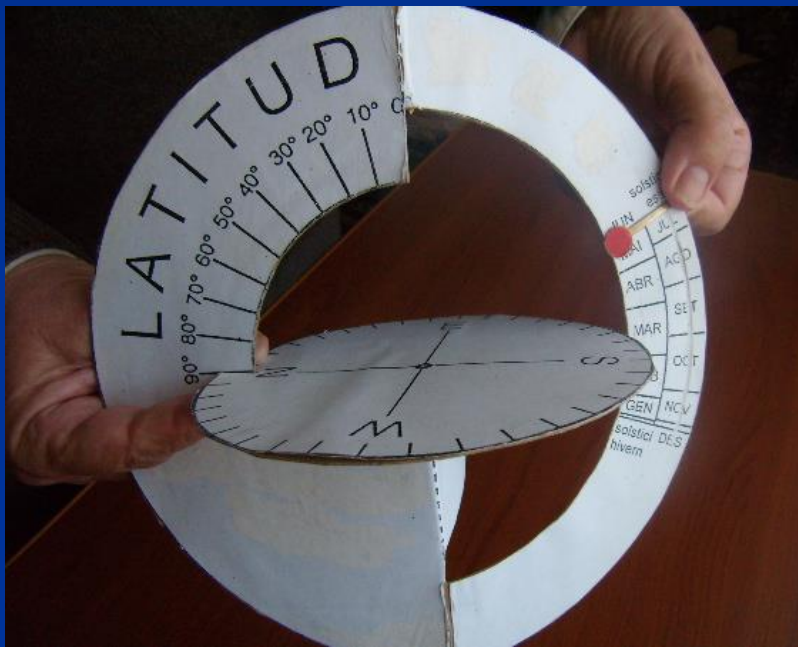
пролет
есен

ЛЯТО

Полярно лято и зима

На полюсите слънцето е над хоризонта
половин година и под него половин година.

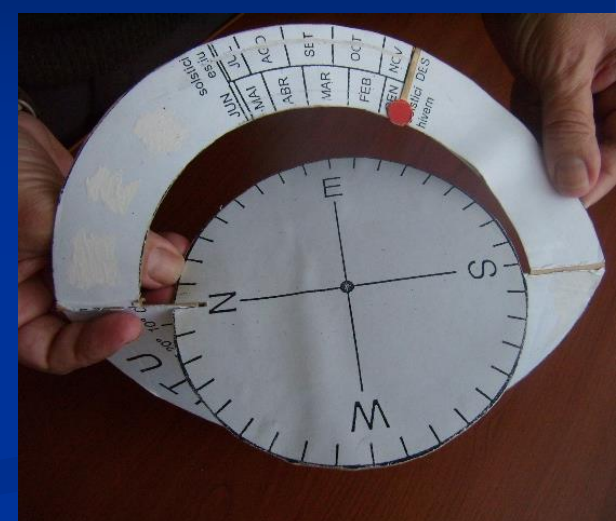
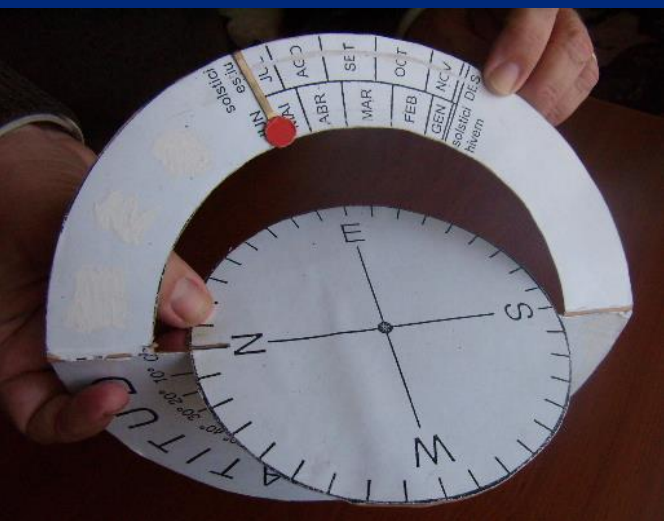
Среднощно Слънце

Слънцето слиза, докато не премине меридиана и след това започва да се издига, а не да залязва под хоризонта.

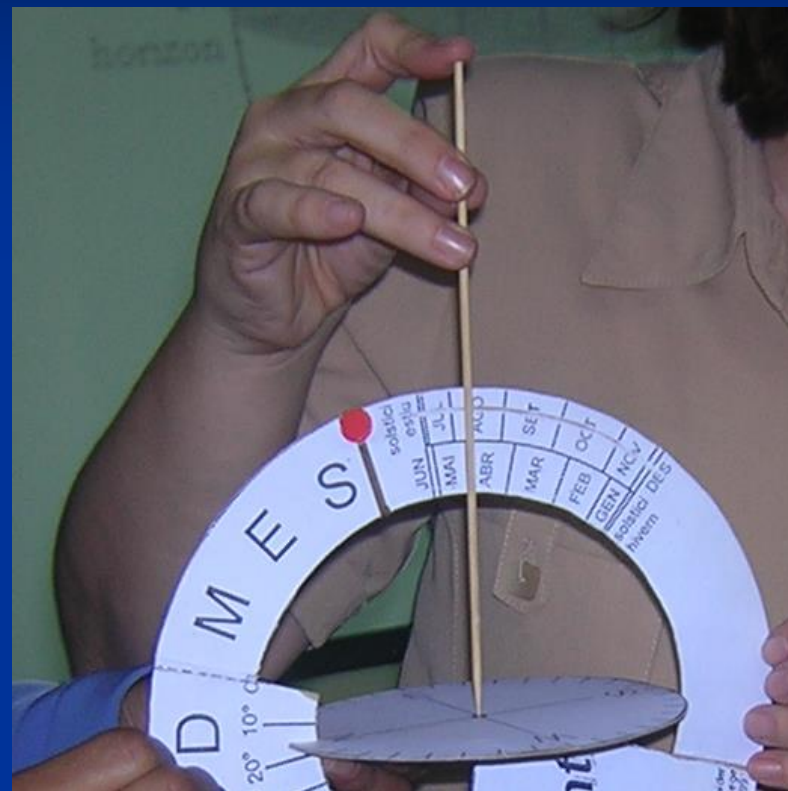

„Сезони на екватора“

Слънчевият път винаги е почти перпендикулярен на хоризонта и дължината му е почти еднаква през цялата година.

Слънцето в зенита

В слънчево пладне сянката ви е в краката.

Дейност 3: Лунен демонстратор

- **Защо Луната се усмихва на някои места?**

Защо - да или не...

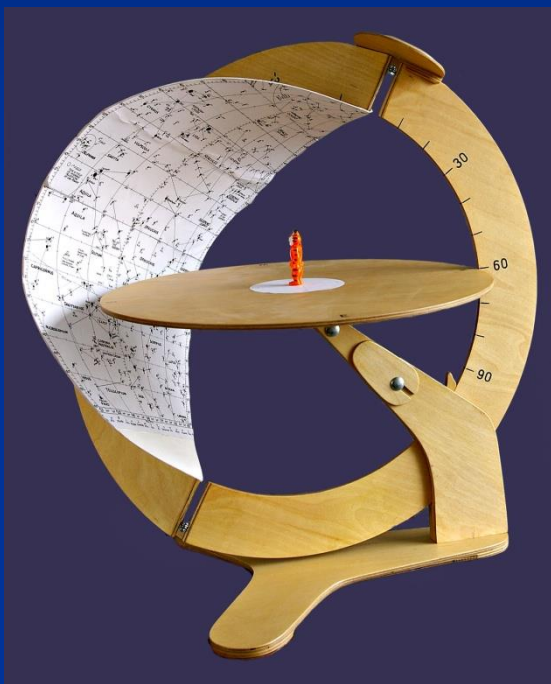

Дейност 3: Лунен демонстратор

XXL демонстратори

Благодаря Ви за
вниманието!

